

Sygn. akt II UK 205/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Roman Kuczyński

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z wniosku L. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.

o nauczycielskie świadczenie kompensacyjne,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 kwietnia 2013 r.,

skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 7 marca 2012 r.,

uchyla zaskarżony wyrok i oddala apelację wnioskodawcy.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 marca 2012 r., Sąd Apelacyjny zmienił, na skutek apelacji wnioskodawcy L. Z., wyrok Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. z dnia 26 lipca 2011 r. i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 21 kwietnia 2011 r. i przyznał wnioskodawcy prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. Nr 97, poz. 800).

W sprawie ustalono, że decyzją z dnia 21 kwietnia 2011 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do świadczenia kompensacyjnego wobec nie udowodnienia okresu 20 lat wykonywania pracy w jednostkach wymienionych w art. 2 pkt 1 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, oraz wobec tego, że stosunek pracy ustał z upływem czasu na jaki umowa została zawarta, a nie na wniosek ubezpieczonego. Wnioskodawca, urodzony dnia 7 maja 1956 r., z zawodu jest nauczycielem. Prawomocną decyzją z dnia 11 maja 2009 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił mu prawa do emerytury w oparciu o przepisy art. 32, 46 i 47 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.). W dniu 8 kwietnia 2011 r. wnioskodawca złożył wniosek o nauczycielskie świadczenie kompensacyjne. W świetle ustaleń, w okresie od dnia 3 lipca 1980 r. do dnia 27 kwietnia 1981 r. wnioskodawca odbywał czynną służbę wojskową, po której wrócił do pracy na stanowisko nauczyciela w Szkole Podstawowej Nr ... w G. Powyższy okres został zaliczony przez organ rentowy do ogólnego stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy. W okresie od dnia 1 marca 2009 r. do dnia 19 czerwca 2009 r. wnioskodawca był zatrudniony w Zespole Kształcenia Podstawowego i Gimnazjalnego Nr ... w G. na stanowisku nauczyciela wychowania fizycznego na 12/18 etatu. Stosunek pracy ustał z upływem czasu na jaki umowa została zawarta.

Organ rentowy przyjął za udowodnione łącznie 33 lata, 1 miesiąc i 20 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 19 lat, 5 miesięcy i 1 dzień okresów pracy nauczycielskiej. Z okresów pracy nauczycielskiej odjęty został okres pełnienia służby wojskowej od dnia 3 lipca 1980 r. do dnia 24 kwietnia 1981 r. W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy oddalił odwołanie wnioskodawcy. Sąd wskazał, że stan faktyczny sprawy był w zasadzie bezsporny, a spór sprowadzał się w istocie do oceny prawnej, czy pozwany organ rentowy zasadnie odmówił ubezpieczonemu prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego w oparciu o tezę, że legitymuje się on zbyt krótkim stażem pracowniczym w charakterze nauczyciela oraz, że stosunek pracy ustał z upływem czasu na jakim umowa została zawarta, a nie na wniosek ubezpieczonego. Sąd Okręgowy odnosząc się do okresu odbywania przez wnioskodawcę czynnej służby wojskowej wskazał, iż czas odbywania czynnej służby wojskowej należy traktować jako okres,

o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych. Uprawnienia związane z odbywaniem czynnej służby wojskowej należy odnosić do regulacji obowiązujących w czasie jej trwania - tj. w latach 1980-1981, a nie do przepisów obowiązujących w dacie złożenia wniosku lub wydania decyzji przez organ rentowy. Zgodnie z obowiązującym wówczas art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony (jednolity tekst: Dz. U. z 2012 r., poz. 461 ze zm.), pracownikowi, który w ciągu trzydziestu dni od zwolnienia z zasadniczej lub okresowej służby wojskowej podjął pracę, czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął pracę, w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z k.p. oraz przepisów szczególnych. Tak więc okres czynnej służby wojskowej zaliczony na wskazanych warunkach do okresu zatrudnienia (stosunku pracy) traktowany jest tak, jak okres podlegania ubezpieczeniu z tytułu stosunku pracy, zważywszy na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone m.in. w wyrokach z dnia 22 października 2009 r., I UK 126/09, OSNP 2011 nr 7-8, poz. 112, oraz z dnia 6 kwietnia 2006 r., III UK 5/06, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 108). Mając powyższe na uwadze Sąd pierwszej instancji stwierdził, że okres odbywania przez wnioskodawcę czynnej służby wojskowej należy traktować jako okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu pozostawania w stosunku pracy w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych. Dodać przy tym należy, że okolicznością niekwestionowaną w sprawie był fakt, że wnioskodawca powrócił po odbyciu służby wojskowej do pracy na poprzednio zajmowane stanowisko nauczyciela w tym samym zakładzie pracy. Pomimo powyższego w ocenie Sądu Okręgowego stanowisko organu rentowego odmawiające przyznania wnioskodawcy prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego jest trafne, gdyż nie rozwiązał on stosunku pracy na swój wniosek. Jak wynika z art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, świadczenie to przysługuje nauczycielom, którzy rozwiązyali stosunek pracy. W ocenie Sądu Okręgowego sformułowanie „rozwiązali stosunek pracy” (zamiast np. „rozwiązano z nimi stosunek pracy”, albo „pod warunkiem rozwiązania stosunku pracy” - jak ma to miejsce na gruncie ustawy o emeryturach i rentach z FUS - art. 184 ust. 2) oznacza, że do rozwiązania stosunku pracy winno dojść z inicjatywy nauczyciela. Zdaniem Sądu, warunek ten nie jest spełniony, gdy umowa o pracę nauczyciela wygasła

wskutek upływu okresu, na który została zawarta – tym samym wnioskodawca nie spełnił przesłanek do przyznania mu prawa do dochodzonego świadczenia.

Sąd Apelacyjny, na skutek apelacji wnioskodawcy, zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji i poprzedzając go decyzję organu rentowego, przyznając wnioskodawcy prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego. W uzasadnieniu wyroku Sąd drugiej instancji podzielił w całości dokonane przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne, z których jednak wyciągnął w części odmienne wnioski prawne. W rozpatrywanej sprawie sporem objęte były dwie przesłanki: stażu nauczycielskiego i rozwiązania stosunku pracy. W ocenie Sądu Apelacyjnego w całości należało podzielić zapatrywania prawne Sądu pierwszej instancji, który zaliczył wnioskodawcy do stażu nauczycielskiego okres służby wojskowej. Druga ze spornych przesłanek - rozwiązania stosunku pracy – w ocenie Sądu drugiej instancji nastąpić musi z inicjatywy nauczyciela. Sąd nie podzielił jednak oceny, że wnioskodawca nie spełnił tej przesłanki z uwagi na to, że ostatnia umowa o pracę „wygasa wskutek upływu czasu, na który została zawarta”. Sąd wskazał, że ustawodawca w art. 30 k.p. przewidział, że umowa o pracę „rozwiązuje się”: 1) na mocy porozumienia stron, 2) przez oświadczenie jednej ze stron z zachowaniem okresu wypowiedzenia (rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem), 3) przez oświadczenie jednej ze stron bez zachowania okresu wypowiedzenia (rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia), 4) z upływem czasu, na który była zawarta, 5) z dniem ukończenia pracy, dla której wykonania była zawarta. W świetle przywołanego przepisu nie można mieć wątpliwości, że we wszystkich wskazanych sytuacjach dochodzi do „rozwiązania” umowy o pracę, także wtedy gdy następuje to z upływem czasu, na który umowa została zawarta. W ocenie Sądu Apelacyjnego rozwiązanie stosunku pracy na skutek upływu czasu, na który zawarto umowę o pracę realizuje przesłankę „rozwiązania stosunku pracy” określoną w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy. Sąd zwrócił uwagę na kontekst sytuacyjny zawarcia umowy terminowej, która została zawarta bezpośrednio po rozwiązaniu, z inicjatywy ubezpieczonego, umowy o pracę z tym samym pracodawcą - Zespołem Kształcenia Podstawowego i Gimnazjalnego Nr ... w G. - w związku z planowanym przejściem na emeryturę. Jeżeli do tego uwzględnić fakt, iż umowa od dnia 1 marca 2009 r. do 19 czerwca 2009 r. kończyła się w zasadzie wraz z końcem roku szkolnego, a dodatkowo okres ten był niezbędny do osiągnięcia wymaganego 20-letniego stażu pracy nauczycielskiej, to nie można mieć wątpliwości, że inicjatywa

zakończenia pracy nauczycielskiej wraz upływem czasu na który zawarto tą umowę, należała do wnioskodawcy. Zdaniem Sądu powyższe ustalenie pozwala przyjąć, że wnioskodawca spełnił także przesłankę rozwiązania stosunku pracy - pozostałe dwie przesłanki, a więc ukończenie przez ubezpieczonego 55 roku życia oraz legitymowanie się ponad 30 letnim ogólnym stażem pracy, w tym ponad 20- letnim stażem pracy nauczycielskiej - były bezsporne na etapie postępowania apelacyjnego.

Powyższy wyrok zaskarżył skargą kasacyjną pełnomocnik organu rentowego i zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie – art. 2 pkt 1, art. 3, art. 4 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych poprzez przyjęcie, że „okres odbywania zasadniczej służby wojskowej od dnia 3 lipca 1980 r. do dnia 27 kwietnia 1981 r. podlegał zaliczeniu do okresu pracy nauczyciela w jednostkach wskazanych w art. 2 pkt 1 ustawy w wymiarze co najmniej $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć, co w konsekwencji pozwoliło na przyjęcie, iż ubezpieczony nabył prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmianę zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego i rozstrzygnięcie co do istoty sprawy wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach skargi kasacyjnej i jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, jeżeli skarga nie zawiera zarzutu naruszenia przepisów postępowania (tak jak w rozpoznawanej sprawie) lub gdy zarzut taki okaże się niezasadny. W rozpatrywanej sprawie sporem objęte były dwie przesłanki nabycia przez wnioskodawcę prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego: stażu nauczycielskiego i rozwiązania stosunku pracy. Warunki nabycia prawa do świadczenia kompensacyjnego określa art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, przewidując, że świadczenie to przysługuje nauczycielom, którzy spełnili łącznie następujące warunki: 1) osiągnęli wiek, o którym mowa w ust. 3, 2) mają okres składkowy i nieskładkowy w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i

rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - wynoszący 30 lat, w tym 20 lat wykonywania pracy w jednostkach, o których mowa w art. 2 pkt 1 tej ustawy, w wymiarze co najmniej $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć, 3) rozwiązali stosunek pracy.

Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, jej celem było wprowadzenie przejściowego rozwiązania adresowanego do nauczycieli z długim stażem pracy, będącego alternatywą dla emerytur pomostowych, które przysługują nauczycielom w ograniczonym zakresie (tylko nauczycielom, wychowawcom i innym pracownikom pedagogicznym zatrudnionym w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, ośrodkach szkolno-wychowawczych, schroniskach dla nieletnich oraz zakładach poprawczych – poz. 21 załącznika nr 2 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.). Celem wprowadzenia tego świadczenia podobnie, jak wprowadzenia emerytur pomostowych było złagodzenie możliwości przechodzenia na emeryturę przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne są świadczeniami pieniężnymi o charakterze okresowym i przysługują nauczycielom, którzy po osiągnięciu wymaganego okresu zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych oświaty rozwiązali stosunek pracy przed osiągnięciem wieku emerytalnego. Świadczenia te mają autonomiczny charakter, ustawodawca od początku zdecydował o ich stopniowym wygasaniu i finansowaniu bezpośrednio z budżetu państwa, a nie z wyodrębnionego funduszu, co może wskazywać że nie są to już świadczenia o charakterze ubezpieczeniowym, mając charakter zaopatrzeniowy. Powyższe argumenty przemawiają za koniecznością dokonywania ich samodzielnej oceny bez szerszego odwoływania się do wcześniej wypracowanych stanowisk dotyczących nauczycielskich świadczeń emerytalnych. Stanowisko powyższe wzmacnia również pogląd wyrażony w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2012 r. (II UK 126/11, OSNP 2013 Nr 1-2, poz. 15), że celem ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych nie była kontynuacja zasad przechodzenia przez nauczycieli na emerytury obowiązujących do końca 2009 r.

Przechodząc do kasacyjnego zarzutu błędnej wykładni art. 2 pkt 1, art. 3, art. 4 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. i przyjęcia, że okres odbywania zasadniczej służby wojskowej od dnia 3 lipca 1980 r. do dnia 27 kwietnia 1981 r. podlegał zaliczeniu do okresu pracy nauczyciela, czyli właściwej oceny charakteru odbywania zasadniczej służby wojskowej z punktu widzenia zaliczenia takiego okresu do pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, należy stwierdzić, że orzecznictwo Sądu Najwyższego w tym zakresie - w zasadzie jednolite – nie jest w sprawie przydatne, nie dotyczy ono bowiem świadczeń kompensacyjnych. W orzecznictwie tym Sąd Najwyższy – w zasadzie - prezentował jednolitą wykładnię przepisów, według której okres służby wojskowej dla żołnierza zatrudnionego przed powołaniem do czynnej służby wojskowej w warunkach szczególnych (I kategorii zatrudnienia), który po zakończeniu tej służby podjął zatrudnienie w tych samych warunkach, jest nie tylko okresem służby w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ale także okresem pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2009 r., II UK 215/09 OSNP 2011 nr 15-16, poz. 219, z dnia 9 marca 2010 r., I UK 333/09, niepublikowany; z dnia 17 maja 2012 r., I UK 399/11, niepublikowany; z dnia 24 maja 2012 r., II UK 265/11, niepublikowany oraz z dnia 27 lipca 2012 r., I UK 82/12, niepublikowany).

Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie, niezależnie od tego, że akceptuje przedstawioną powyżej linię orzecniczą, zwraca jednak uwagę na brak prawnych podstaw do przyjęcia analogicznego stanowiska w odniesieniu do nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych, które są świadczeniami o odrębnym charakterze i nie stanowią kontynuacji świadczeń emerytalnych przyznawanych na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów. Dlatego też, mimo aktualności przytoczonego powyżej orzecznictwa, nie mogło ono znaleźć zastosowania w rozpoznawanej sprawie. Przepisy uprawniające do nabycia świadczeń o wyjątkowym charakterze wymagają ścisłej wykładni (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2011 r., II UK 2/11, M. Pr. Pracy 2011 Nr 12, str. 663-664), a więc nie jest dopuszczalne w takim przypadku stosowanie rozwiązań przyjętych na potrzeby świadczeń o innym charakterze. Nauczycielskie świadczenie kompensacyjne, o którym mowa w art. 4 ustawy o świadczeniach

kompensacyjnych jest świadczeniem dla tych ubezpieczonych, którzy poza innymi jeszcze przesłankami spełniają także warunek faktycznego wykonywania pracy nauczyciela w jednostkach, wymienionych w art. 2 pkt 1 tej ustawy w wymiarze co najmniej $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć. Okres odbywania służby wojskowej – co oczywiste - nie jest okresem wykonywania pracy nauczycielskiej i mimo, że jest okresem składkowym w myśl art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, nie podlega, w ocenie Sądu Najwyższego, zaliczeniu do pracy nauczyciela w jednostkach wymienionych w art. 2 pkt 1 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych. Ustawa ta używa sformułowania „wykonywania pracy” przez co najmniej 20 lat pracy w określonych jednostkach oświaty. Oznacza to, że przy ustalaniu tego stażu nie podlegają uwzględnieniu okresy niewykonywania takiej pracy. W związku z tym do okresu pracy nauczycielskiej nie wlicza się, jak trafnie zarzuca skarga kasacyjna, ani okresów urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego ani okresu służby wojskowej. Nie są też w nim uwzględniane okresy niewykonywania pracy nauczycielskiej, za które nauczyciel otrzymał wynagrodzenie lub świadczenie z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Wszystko to pozwala na wyrażenie stanowiska, że okres służby wojskowej, podlegający – pod pewnymi warunkami - zaliczeniu do okresów pracy w szczególnych warunkach (szczególnym charakterze), w myśl przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), nie podlega zaliczeniu do okresu pracy nauczyciela w jednostkach wymienionych w art. 2 pkt 1 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych.

Należy nadto zauważyć, że jednym z niezbędnych warunków nabycia prawa do świadczenia kompensacyjnego jest rozwiązanie stosunku pracy przez nauczyciela - art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. W przepisie tym nie ma co prawda tak wyraźnego sformułowania, jak w art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela, z której wynika wprost, że nauczyciel nabywa uprawnienia emerytalne po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy, tym niemniej jego redakcja wskazuje na konieczną aktywność nauczyciela w tej sferze, gdyż to on musi rozwiązać stosunek pracy. W związku z powyższym trafne jest stanowisko wyrażone przez Sąd pierwszej instancji, że omawiany przepis dotyczy przypadków, kiedy to nauczyciel składa oświadczenie woli o wypowiedzeniu umowy o pracę, czy też

wniosek o rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron. Sąd Apelacyjny nie do końca precyzyjnie porównał regulację art. 30 k.p. i art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych. Zgodnie bowiem z art. 30 § 1 k.p. umowa o pracę rozwiązuje się m.in. z upływem czasu, na który była zawarta (pkt 4). Nie budzi wątpliwości, że taka sytuacja jest przykładem rozwiązania umowy o pracę, z tym że z art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych wynika, że nie chodzi o każde rozwiązanie stosunku pracy, a tylko dokonane przez nauczyciela. Tak więc w ocenie Sądu Najwyższego, nie negując, że upływ umowy terminowej jest rozwiązaniem stosunku pracy, należy przyjąć, że nie jest to rozwiązanie stosunku pracy przez nauczyciela, czego wymaga omawiana regulacja. Zatem ta przesłanka nabycia prawa do świadczenia kompensacyjnego także nie została spełniona przez wnioskodawcę i oceny tej nie może zmienić przywołany przez Sąd Apelacyjny, szczególny kontekst sytuacyjny, w jakim doszło do rozwiązania stosunku pracy wnioskodawcy. Argumentem przemawiającym za trafnością powyższego stanowiska może być także porównanie omawianego przepisu z art. 184 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z którego wynika, że emerytura przysługuje pod warunkiem rozwiązania stosunku pracy. Taka redakcja przepisu, na co słusznie zwrócił uwagę Sąd pierwszej instancji, nie wskazuje strony inicjującej to rozwiązanie i ma znacząco szerszy zakres przedmiotowy, obejmując wszystkie przypadki rozwiązania stosunku pracy z art. 30 § 1 k.p.

Z tych wszystkich względów, gdy zarzuty skargi kasacyjnej organu rentowego okazały się zasadne, należało orzec jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁶ zdanie pierwsze k.p.c.